

ۋىدە تاماق شىكەندە ول نەلىكتەن قۇيرماشتاردىڭ اتىن ايتىپ وتىردى

□ انار بۇلت / شىنچياڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى ياۋ گاڭ

”سالەمەتسىز بە، بۇل شاڭجى قۇيا رەت-سەپتى ئسۇتتى شاي“. ”سالەمەتسىز بە، بۇل شاڭجى لاڭماني“... جۇقتان بەرى مەيىرگۈل دا-لەلقان وتباسى كەشكى اس شىكەندە ول ۋىدەگە-لەرگە قۇيرماش اتتارىن ئىير- بىردەن ايتىپ وتىردى، قۇيرماش اتتارىنىڭ الدىنا ”شاڭجى“ دەگەن ئسوزدى دە قوسىپ وتىردى.

ۋىدە تاماق شىكەندە نەلىكتەن قۇيرماش-تاردىڭ اتىن ايتادى؟ بۇعان مەيىرگۈلدىڭ بەتپە- بەت ەمتىحان بەرگەن 50 نەشە ادامنىڭ اراسىنان جەڭىپ شىعىپ، ئۇينىڭ جانىنداعى خالىقتىق ئۇسەلجانا شاڭجى جىنشانىڭ داياشسى بولغاندىعى سەبەپ بولپ وتىر.

2021 - جىلى التاي قالاسى لاستى اۋىلى نواعىتى قىستاعىنىڭ التاي - قوم تاس جولىنىڭ باستالغان جەرىنە ورنالاسۇداي، تايىعات كورد- نىسى كوركەم بولۇداي باسەمدىعنا سۇبەنىپ، التاي قالاسى شاڭجى ساياحات قارجى قوسۇ،

□ انار بۇلت / شىنچياڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى گاۋ فىڭ

1 - ايدىڭ 25 - كۈنى ەسكىشە كالەندار بويىنشا كىشى جاڭا جىل مەرەكەسى، قىرباق قار جاۋعان ئسات، ئۇرىمچى قالاسى بەييۋانچۇن جاڭا بازارىندا ادامدار قايشالسادى.

بەييۋانچۇن جاڭا بازارىندا ۴ر كۈنى تولايم، بولشەك ساتىلاتىن، جەتكىزىلەتىن كوكونىس مولشەرى تۇتاس قالانڭ تۇتىنۇ مولشەرنىڭ %60نىن يەلەيدى. كوكىتەمە- رەكەسى قارساڭغىندا مەملەكەتنىڭ ساناق مەكەمەسى ئۇرىمچى تەكسەرۇ اثرەتىنىڭ باعا تەكسەرۇشسى گىڭ چىڭيىڭ بەييۋانچۇن جاڭا بازارى دىشىندە مەملەكەتنىڭ ساناق مەكەمەسىنىڭ تۇرىعىنداردىڭ تۇتىنۇ باعا- سىن تەكسەرۇ جونىنەن بەلگىلەگەن باعا يەلەۇ تۇينىىندە كوكونىس، ەت، جۇمىرتقا، جەمىس - جىدەك سىندى جاس كۇينىدەگى نەگىزگى ازىق- ئۇلىكتەردىڭ سول كۇنگى با- عاسىن يەلەدى.

پىچىڭك ساپالى كوكونىستەردى تولايم ساتۇ، جەتكىزۇ دۇكەنىندە گىڭ چىڭيىڭ قولىنا باعا يەلەۇ اسپابىن لىپ، دۇكەن يەسى چىن جىڭشەن: ”بۇگىنگى كوكونىس باعاسى قانداي“، - دەپ سۇرادى.

”اشتى بۇرىشتىڭ ۴ر كىلوگرامى 12 يۋان، بايسايدىڭ ۴ر كىلوگرامى 2.5 يۋان، جەمجەمىل-

دامىتۇ شەكتى سەرىكتەمتىگى قىستاقتا جوعارى دەڭگەبىلى خالىقتىق تۇسەلجانا — شاڭجى جىنشان نىسانىن تۇلعالادى. ”تاماشا كورىنىس- تەن تاماشا كىرىس كىرگىزۇ، سونىمەن بىرگە ماڭىنداعى ەگىشى - مالشيلاردى كىرىستى ارتە- تىرۇعا باستاۇ كەرەك“، - دەدى وسى سەرىك- تەستىكىنىڭ باس دىيرەكتورى چىن جۇڭباۋ.

”خالىقتىق تۇسەلجانامىزدىڭ مەرەكىشەلىگى — تاپسىرىسپەن جاسالاتىن ئدارىلى تاعامدار، دايا- شى ساياحاتشىلارعا قۇيرماش اتتارىن انىسق ايتۇى ۴ارى قۇيرماش شىكىزاتىن تانىستىرۇى كەرەك“. سول سەبەپتى مەيىرگۈل جۇمىستان قايتقاننان كەيىن پۇتۇڭخۇادا دىبىستاۋعا جاتتە- تى، ”ايناعا قاراپ جاتتىققاننان گورى، ۋىدەگىلەردىڭ الدىندا جاتتىققانىڭ ئونىمى تەز بولادى- كۇيەۇم مەنى ەسى- دەرتىڭ ئىراز اۋىپ كەتپىتى‘، - دەدى“. وسىنى ايتقاندا مە- يىرگۈل قولمەن اۋزىن باسىپ، ئىغچايسىزدان- ھانداي بولدى.

مەيىرگۈل نواعىتى قىستاعىمەن كورشە-

لەس لاستى اۋىلى لاستى قىستاعىنىڭ نۇرىغىنى،

باعا تەكسەرۇشىمەن بىرگە بەييۋانچۇن جاڭا بازارىندا جاعداي ۇعسۇ

دىڭ ۴ر كىلوگرامى 11 يۋان...“، چىن جىڭ سول كۇنگى ولشەمدى زات باعاسىن مالەمدە- گەنىنەن كەيىن، گىڭ چىڭيىڭ دەرەۇ وسى ساندى مالىمەتتى CPI (تۇرىعىنداردىڭ تۇتىنۇ باعا كورىسەتكىشى) ساندى مالىمەتتى جىيناۇ جۇ- يەسىنە جولداپ ۇلگىردى.

بەييۋانچۇن جاڭا بازارىندا جالىي بەلگە- لەنگەن 12 باعا تەكسەرۇ ئۇيىنىنى بار، گىڭ چىڭيىڭ وسى باعا تەكسەرۇ ئۇينىىندە ئۇرلى كوكونىستى، شوشقا، سىسىر، قويى، تاۋىق ەتىن، جەمىس - جىدەك، جۇمىرتقا، سۇ ونمەدەرىن قامتەعان 72 ئتۇرلى تاۋاردىڭ باعا- سىن ەستەلىككە الادى. بۇل تاۋارلاردى ساناق- قا الۇ تاراۋلارى تۇرىعىندار كۇندەلىكتى ئىرشا- ما مولىنان تۇتىناتىن تاۋارلار دەپ تۇراقتاد- دىرىعان بولپ، ”ولشەمدى تاۋارلار“ اتالغان.

باعانى ساعات 14تەن لىگەرى مالىدەپ بولۇ ئۇشنى، گىڭ چىڭيىڭ بازارعا تاڭ بوزد- نان كەلدى. وسى ولشەمدى تاۋارلاردىڭ باعا- سىن يەلەۇ ئۇشنى ول بازار شىنىندە ارلى - بەرلى 10 كىلومەتردەي جول باستى. ”باعانى

يەلەۇ دەگەنمىز جاپالى جۇمىس، الايدا مەن يە- لەگەن باعا ۇكىمەت تاراۋلارنىڭ زات باعاسىندا- عى وزگەرىستەردى دالە - ئال يەلەۋىنە، قاتسە- تى قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇ، باعانى ورنىقتىرۇ

شارالارىن قولدانۇىنا مۇمكىندىك جاسايتىنىن وي-

الاعانىمدا شارشاعانىمىدى ۇمىتىپ قالامىن“، -

دەدى گىڭ چىڭيىڭ.

تەن ئدارىلى تاعامداردى شىعاردى. ”اس - سۇدىڭ ساپاسى جوعارىلاپ، قىزمەت وتەۇ- گە قويىلعان تالاپ تا ونان ارى جوعارىلا- دى، داياشيلار ۴ارىبىر قۇيرماشتىڭ شىكىزاتىن ئبىلۇى، ساياحاتشىلاردىڭ الاڭسىز تاماقتانۇد- نا مۇمكىندىك جاساۋى كەرەك“، - دەدى شاڭجى جىنشان اس- سۇ ئبولمىنىڭ دىيرەكتو- رى ۋاڭ فاڭ.

1 - ايدىڭ 18 - كۇنى ئىشلىشى مەيىرگۈلگە كەزدەسكەندە، كوكىشل جەيدە، قويۇ كوك كۇرمە كىيىپ، جالتىراغان شاشىن ئتۇيىپ العان ەكەن، ول تاماق نىشۇگە كەلگەن قوناقئاردى سىرتتا ئقىلاستى بەينەدە قارىسى لىپ، اشقى - جارقىن بەينە بايقاتتى. جاڭا ئىير جىلدا مەيىر- گۇلدىڭ ئوز جوسپارى بار: ”بۇل ارادا قىزمەت سىتسەسەم ۇيگە قارايبلاسۇمەن بىرگە، جاڭا نارسەلەردى دە ۇيرەنە الامىن، جاقسى سىتەپ، كوبرەك سىتەپ، كوز ايبامدى اشا- مىن. الدا ئوزىم خالىقتىق تۇسەلجانا اشپ، وسى ارادا ۇيرەنگەندەرەيمدى ئۇگەلدەي كادە- گە جاراتپاقشىمەن“.

لاردىڭ باعاسىن تەكسەرەدى، وسى جولىندا ۴ارقانداي قىينىشلىقتان تاپسالغان مەمسى - باعا- نى تەكسەرۇشى بولپ سىتەگەن 2 جىلدىان بەرى ول بەلگىلەنگەن باعا يەلەۇ تۇيىنىىندەگى تىجاراتشىلارمەن ابدەن ۇيرىلەسىپ، ولاردىڭ قولداۋى مەن سايكەسۇنە يە بولدى. يىياڭ جەمىس - جىدەك ونمەدەرى دۇكەنىنىڭ تىچا- راتشىسى ۋ شىۋيىڭ بىلاي دەدى: ”ئىبىز بازار باعاسىن باعانى تەكسەرۇشىگە مالىمەدىمىز، بۇل باعانىڭ ورنىقتىلەىن ساقتاۋعا پايدالى بولۇمەن بىرگە، ئىبىزدىڭ شارۋاشلىقپەن وىر- نىقتى اينالسىۇمىزعا دا ئىمىدى“.

ئىشلىشى كوكىتەم مەرەكەسى قارساڭغىندا ئۇرىمچى قالاسىنداعى ئىشنارنا كوكونىس- تەردىڭ باعاسىنىڭ از مولشەردە جوعارىلا- عانىدىغىن، ەت، كوكونىسى باعاسىنىڭ تۇتاس تۇلعالىق جاققان ئىبىرشاما ورنىقتى بولغاندىغىن ۇعستى.

ئۇرىمچى بەييۋانچۇن جەمىس - جىدەك كاسىبى تىجاراتىن باسقارۇ شەكتى جاۋاپكەرشە- لىك سەرىكتەستىگى ىنفورماتسىا ورتالىعىنىڭ دىيرەكتورى لى شۇەشان بىلاي دەدى: قازىر با- زارداعى كوكونىس، ەت، جۇمىرتقا، جەمىس - جىدەكنىڭ قامداۋ مولشەرى بىلتىرى سايكەس مەزگىلدەگىدەن كورنەكتى جوعارىلادى، ۴ر كۇنى 400 توننا اينالاسىندا كوكونىس، 60 توننا اينالاسىندا شوشقا، سىسىر، قوي ەتى، 25 توننا اينالاسىندا جەمىس - جىدەك ساۋداسى جۇرىلەدى.

(باسى 7 - بەتتە)

تەك الەۋمەتىنىڭ ۇقىق بولادى ەكەن، ئسوز جوق، نەجەلۇى جانە باقىلانۇى كەرەك. اۋتونومىيالى رايوندىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتى، باقىلاۇ - تەكسەرۇ كومىتەتى وكىلەتتى قۇرىلم رەفورماسىن ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتىپ، شىنچياڭ داشۇەسىنە، جۇڭناي (توبى) سەرىكتەستىگىنە ئتارتىپ تەكسەرۇ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ گرۇپپاسىن جىبەرۇ فورماسىن تۇ- يىىندە سىنناق ەتۇدى ئشكەرەلىيى لىگەرەلەتەپ، ايماق، اۋدان ەكى دارەجەلى ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ جەرىگە- لىكتى جاعدايعا قاراي وكىلەتتى قۇرىلمىلاردى رەتتە- ۋىنە، ساپاللىلاندىرۇىنا جەتەكىشىلك ەتەپ، ايماق، اۋدان ەكى دارەجەلى ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتتە- نىڭ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ قاراستى مەملە- كەت مەنىشىگىندەگى كاسپورىنداردى، ئسورىندا- رىن، اشۇ رايوندارىن (باقشا اۋماعى، كورىنىسى اۋما- عى) وكىلەتتى باقىلاۋمەن تولقى قامتۇىن لىگەرەلە- تەپ، الەۋمەتتىك ۇقىقتى جۇرگىزەتىن بارلىق ۇكە- مەت قىزمەتكەرەلەرىن باقىلاۋمەن تولقى قامتۇدى جۇزەگە اسىردى.

شارلاۋدان بۇرىن ىنفورماتسىا جاعدايى بويىنشا تىلدەسۇدى كۇشەيتەپ، قازىر بار باقىلاۇ جەتستىك- تەرىنىنەن تولقى پايدالانۇ، شارلاۋ بارىسىندا ماڭغزىدى ماسەلەلەردى كەڭسەسۇدى، اقىلداسۇدى كۇشەيتۇ، شارلاۋدان كەيىن كۇندەلىكتى باقىلاۇ بويىنشا رەتتەۇ - تۇزەتۇدى چەرىنەكتىلەندىرىپ، شارلاۇ جەتستىكتەرد- نەن جالىي جاققان ويداعىداي پايدالانۇ... شارلاۇ، باقىلاۇ جانە ئتۇرلى باقىلاۇ كۇشتەرىن شارلاۇ قىزمە- تىنە باستان - اياقى ساباقتاستىرىپ، تىوعىستىرىپ، ئسىڭىرىپ، كوپ جاقئاعى باقىلاۇ كۇشتەرىنىڭ تىعىز سەلبەسۇى، ئونمىدى ۇشتاسۇ ارقىلى باقىلاۇ ونىم- دىلىگىن ۇلعايتۇ كەرەك.

ئىير جىلدىان بەرى اۋتونومىيالى رايوندىق پارتتە- كومەنىڭ شارلاۇ كەڭسەسى جەكە - جەكە اۋتونومىيا- لى رايوندىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ قانتىستى تاراۋلا- رىمەن، ساپاسى - زاڭ وىرگاندارىمەن، ۇيمىداسە- تىرۇ، ۇگىت، شتات كەڭسەسى، قازىنالىق باقىلاۇ، قازىنا، ساناق، ارىز - ارمان، قۇيالىقتى ساقتاۇ سىياقتى تاراۋلارمەن سەلبەسۇ، سايكەسۇ مەحازىمىن ورناتۇ، كەمەلدەندىرۇ پىكىرىن شىد- ھارىپ، سەلبەسۇ اددىسىن، سەلبەسۇ مازمۇنىن، سەلبەسۇ جاۋاپكەرلىشىگىن ايقىنداپ، ىنفورماتسىيا- دان، بايلىقتان، كۇشتەن، ناسىلدەن بىرگە ئىگىلىك- تەنۇدى، بىرگە پايدالانۇدى كۇشەيتەپ، شارلاۋدىڭ باسقا باقىلاۋمەن ساياقتاسۇنىڭ، تىوعسۇنىڭ تۇزىمە- دەنۇنىن، جۇيەلىلەنۇىن لىگەرەلەتتى.

جورىق دابىلىن قاعىپ، نىق قادامىمەن العىا تارتتى، ەسكەك ەسىپ، جەلكەن جايىپ تىڭ ساپارعا اتتاندى. جاڭا ەمتىحان تاپسىرۇ جولىندا ئتارتىپ تەكسەرۇ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ وىرگاندارنىڭ جاۋاپ- كەرىشلىگى اۋىر، بورىشى داڭقتى. بۇكىل رايونداي ۴ار دارەجەلى ئتارتىپ تەكسەرۇ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ وىرگاندارى مەن قاللىڭ ئتارتىپ تەكسەرۇ، باقىلاۇ - تەكسەرۇ كادىرلارى باس شۇجى شى جىينىڭىنىڭ 19 - كەزەكتى ورتالىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتىنىڭ ال- تىنىشى جالىي ھاجىلىسىندە سويلەگەن ماڭغزىدى ئسوز- زىنىڭ رۇخىن ئشكەرەلىيى ۇيرەنىپ، دايەكتىلەندىد- رىپ، جاۋ لىجى جولداستىڭ جالىي ھاجىلىسكە جاسا- عان قىزمەت بايانداماسىنىڭ رۇخىن ۇيرەنىپ، دايەك- تىلەندىرىپ، ورتالىق ئتارتىپ تەكسەرۇ كومىتەتى، مەملەكەتنىڭ باقىلاۇ - تەكسەرۇ كومىتەتى مەن اۋتو- نومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورنالاستىرۇلارىن، تا- لايتارىن تىباقتاندىرىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنچياڭدى جونگە سالۇ جالىي جوباسىن تولقىق، دالەمە - ئمال دايەكتىلەندىرىپ، جۇيەلىلەندىرۇ، زاڭمەن باسقارۇ، كەمەلدەندىرۇ قۇرىلىسىن كۇشەي- تەپ، ئشكى باقىلاۇ مەحازىمىزىمىن اقاۋسىزداندىرىپ، ”شامنىڭ ئۇبىي قاراڭغى بولۇدان“ قاتاڭ ساققانپ، سانالىلىقپەن زاڭمەن باسقارۇ يدەياسى مەن زاڭمەن باسقارۇ ادىسىنىنەن پايدالانىپ باقىلاۋدى كۇشەيتەپ، شىرىكتەسۇدى جونگە سالپ، اتقارۇدى باقىلاۇ - قامتاماسىز ەتۇ، دامۇدى جەبەۇ - كەمەلدەندىرۇ رولىن اناعۇرلم ويداعىداي ساۋلەلەندىرىپ، پارتىيانى جاپپاي قاتاڭ باسقارۇدى، پارتيا سىتىلى، پاكىتىك قۇ- رىلىسىن جانە شىرىكتەسۇگە قارىسى تۇرۇ كۇرەسىنىڭ ئشكەرەلىيى دامۇىن لىگەرەلەتەپ، ئسى جۇزىندىك ارەكەت ارقىلى پارتيا 20 - قۇرىلتايىنىڭ جەڭسىپەن اشلىۋىن قارىسى الادى.

□ سۇرەتتى شىنچۇا اگەنتىتىگە- نىڭ ئىشلىشى شىۋىڭ چى تۇسىرگەن

